

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3442/2021
02.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Зорана Хацића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Милија Станковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство одбране, ВУ „Дедиње“ са седиштем у Београду, чији је законски заступник Војно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2064/21 од 28.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 02.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2064/21 од 28.05.2021. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 382/20 од 27.01.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље АА из ..., па је обавезана тужена Република Србија - Министарство одбране, ВУ „Дедиње“ да тужиљи на име накнаде штете на име месечно обрачунате, а мање исплаћене зараде за период од 18.02.2017. године до 31.12.2017. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од доспећа сваког износа до коначне исплате, све ближе наведено у изреци пресуде. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев у делу у којем је тужиља тражила да суд обавезе тужену да јој на име накнаде штет на име месечно обрачунате а мање исплаћене зараде за период од 01.01.2015. године до 17.02.2017. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од доспећа сваког појединачног износа до коначне исплате, све ближе наведено у изреци пресуде, као неоснован. Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 75.562,00 динара са законском затезном каматом почев од дана када наступе услови за извршење па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2064/21 од 28.05.2021. године потврђена је пресуда Првог основног суда у Београду П1 382/20 од 27.01.2021. године у ставу другом изреке и жалба тужиље одбијена, као неоснована; преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и трећем изреке па је одбијен, као неоснован, тужбени захтев којим је тужиља тражила да се тужена обавезе да јој на име месечно

обрачунате, а мање исплаћене зараде за период од 01.01.2017. године – 31.12.2017. године исплати новчане износе по месецима, са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ као и трошкове парничног поступка у износу од 75.562,00 динара; одбијен је захтев тужиле да се обавезе тужена да плати тужилци трошкове другостепеног поступка, као неоснован; обавезана је тужилца да туженој накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Сл.гласник РС“ бр. 72/2011...18/2020), и одлучио да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на које ревизијски суд пази по службеној дужности, а у ревизији се указује на остале битне повреде одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању тужилца је била запослена код тужене на неодређено време као цивилно лице у служби Војске Србије и у ВУ „Дедиње“ је радила непрекидно 32 године, на пословима радног места дипломирани Налазом и мишљењем судског вештака утврђена је висина потраживања тужиле за спорни период на име умањења зараде у смислу одредби Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања запослених код корисника јавних средстава.

Имајући у виду утврђено чињенично стање првостепени суд је закључио да је тужбени захтев за исплату накнаде за период од 18.02.2017. године до 31.12.2017. године основан, сматрајући да се одредбе Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања запослених код корисника јавних средстава не могу применити код туженог, који није корисник јавних средстава, с обзиром да послује по доходовном принципу, због чега није постојао основ за умањење зарада у смислу одредбе члана 2. Закона о буџетском сиситему и члана 2. Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања запослених код корисника јавних средстава, док је у преосталом делу захтев тужиле за период од 01.01.2015. године до 17.02.2017. године одбио као неоснован, због застарелости потраживања, у смислу одредбе члана 196. Закона о раду.

Другостепени суд је оценио да је првостепени суд правилно закључио да је тужбени захтев у делу који се односи на исплату зараде за период од 01.01.2015. године до 17.02.2017. године неоснован, с обзиром да је у том делу наступила застарелост потраживања тужиле, при чињеници да је тужба поднета дана 18.02.2020. године, тако да су сва потраживања тужиле доспела пре 18.02.2017. године застарела јер је протекао трогодишњи рок застарелости, у складу са одредбом члана 196. Закона о раду. У усвајајућем делу изреке првостепене пресуде другостепени суд је првостепену пресуду преиначио и одбио тужбени захтев, сматрајући да тужилци не припада право на исплату разлике умањене зараде, а у смислу одредби Закона о Војси

Србије, Уредбе о трансформацији војних установа које обављају производну и услужну делатност по принципу стицања и расподеле добити и о правима и обавезама цивилних лица на служби у Војсци Србије запослених у тим установама, Правилника о расподели добити и зарада цивилних лица у ВУ „Дедиње“ и Правилника о платама и другим новчаним примањима професионалних припаданика Војске Србије, наведених у образложењу побијане пресуде.

Другостепени суд је, на утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право доносиоци побијану пресуду.

Неосновано се у ревизији указује да се на запослене у ВУ „Дедиње“ није могао примењивати Закон о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава јер ВУ „Дедиње“ послује по доходовном принципу.

Према одредбама Закона о Војсци Србије којима се уређује и организација Војске Србије, Војска Србије се организује у команде, јединице и установе. Чланом 195. тог Закона предвиђено је да услове, начин и поступак трансформације војних установа које обављају производну и услужну делатност, односно послују по принципу стицања и расподеле добити и права и обавезе цивилних лица на служби у Војсци Србије запослених у тим установама до завршетка трансформације уредиће Влада. Из те одредбе произлази да војне установе обављају производну и услужну делатност, односно послове по принципу стицања и расподеле добити, на шта тужила указује. На основу те одредбе је Влада Републике Србије донела Уредбу о трансформацији војних установа које обављају производну и услужну делатност по принципу стицања и расподеле добити и о правима и обавезама цивилних лица на служби у Војсци Србије запослених у тим установама, објављени у „Службеном гласнику РС“ бр. 58/2008.10/2013. Војне установе које обављају производну и услужну делатност, односно послују по принципу стицања и расподеле добити могу се трансформисати у војне установе које су организационо и функционално везане за Министарство одбране, што је овде тужена. Министар одбране уредиће начин рада, пословања и управљања тим установама и одредиће војне установе које могу стећи статус правног лица. Према одредби члана 104. Закона о одбрани („Сл. гласник РС“ бр. 116/07...36/2018), средстава за функционисање Војске Србије обезбеђује Министарство одбране у оквиру буџета Републике Србије, Министарство одбране може да остварује допунска средства пружањем услуга у складу са законом и другим прописима, министар одбране у оквиру одобрених апропријација врши распоред новчаних средстава установама које су организационо и функционално везане за Министарство одбране, а посебним прописом уређује материјално и финансијско пословање буџетских корисника.

Законом о буџетском систему („Сл. гласник РС“ бр. 54/09 са изменама и допунама), предвиђено је да су корисници јавних средстава директни и индиректни корисници буџетских средстава, а индиректни корисници буџетских средстава су и установе основане од стране Републике Србије, над којима оснивач преко директних корисника буџетских средстава врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања (члан 2. став 1. тачка 5. и 8.). Према одредби из члана 2. став 1. тачка 14. тог закона, јавни приходи су сви приходи које остварују корисници буџетских средстава. Апропријација је од стране Народне скупштине, Законом о буџету Републике Србије, дато овлашћење Влади за трошење јавних средстава до одређеног

износа и за одређене намене за буџетску годину, а апропријација за индиректне кориснике буџетских средстава се исказују збирно по врстама индиректних корисника и наменама средстава у оквиру раздела директног корисника који је у буџетском смислу одговоран за те индиректне кориснике буџетских средстава (члан 2. став 1. тачка 31).

Према наведеној одредби члана 2. став 1. тачка 8. Закона о буџетском систему оснивач, у овом случају Влада Републике Србије, преко директног корисника буџетских средстава врши законом утврђена права у погледу управљања и финансирања установа, као индиректних корисника буџетских средстава, што је тужена. Према томе, на тужену се односи Закон о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања запослених код корисника јавних средстава, јер је тужена корисник јавних средстава, због чега је тужила и умањена зарада применом одредби наведеног Закона, па тужила нема право на накнаду разлике, односно умањене зараде за спорни период.

С обзиром да тужила нема право на исплату тражене разлике у заради, наводи ревизије у погледу оцене приговора застарелости потраживања нису од утицаја на другачију одлуку у овој парници.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе изјављене ревизије, којима се указује на супротну одлуку Апелационог суда у Београду, али сматра да се тим наводима не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, због чега наводи у том смислу нису посебно образложени.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци пресуде, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић